

FIȘA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Fundamentele psihopedagogiei speciale
Titularul de disciplină	Lect. univ. dr Ramona Ștefana PETROVAN

Cod		Anul	III	Semestrul	5	Număr de credite	
-----	--	------	-----	-----------	---	------------------	--

Date privind programul de studii	Facultatea	Facultatea de Drept și Științe sociale		
	Ciclul de studii	Licență	Durata: 3 ani/6 semestre	
	Domeniul	Științe ale educației		
	Specializarea	Pedagogia învățământului primar și preșcolar		

Tipul disciplinei	Categoria formativă (F – fundamentală, S – de specialitate, C – complementară)	F
	Categoria de obligativitate (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

Discipline anterioare obligatorii	Cod PIPP 3501
1. Fundamentele pedagogiei	
2. Fundamentele psihologiei	

Date privind parcursul de studiu al disciplinei	Activități de învățare	Număr de ore/săptămână					Nr. de săpt.	Total ore/semestru
		C	S	L	P	Total		
	Activități didactice comune	2	1	-	-	3	14	42
	Activități individuale de învățare în cursul semestrului						14	40
	Activități de învățare în sesiunea de examene						4	24

Obiective
<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea și analizarea principalelor domenii/componente ale psihopedagogiei speciale; - Identificarea și înțelegerea specificului principalelor categorii de persoane cu nevoi speciale sau aflate în dificultate; - Cunoașterea principalelor categorii de intervenție și acțiune pentru persoanele cu nevoi speciale, și în special pentru copiii cu cerințe educative speciale; - Dezvoltarea abilităților de abordare a copilului cu CES integrat în învățământul de masă.

Conținuturi (descriptori)
<p>1. Delimitări conceptuale și terminologie specifică</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Educație, pedagogie, psihopedagogie, psihopedagogie specială. Dezvoltarea psihopedagogiei și relația cu alte științe b) Tipologia deficiențelor (terminologie specifică): educație specială; cerințe educative speciale; coeficient de inteligență (QI); deficiență, defect, handicap; deficiență mintală / pseudo-deficiență mintală; intelect liminar; dificultăți de învățare; tulburări socioafective și de comportament; recuperare; compensare, integrare; evaluare multidisciplinară; plan de intervenție personalizat. c) Structura învățământului special din țara noastră d) Învățământul integrat în țara noastră e) Cadru legislativ de protecție și educație specială a elevilor cu deficiențe <p>2. Elemente de psihopedagogia deficienților mintal</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Conceptul de deficiență mintală b) Forme ale deficienței mintale c) Definierea pseudo-deficienței mintale și a intelectului liminar d) Rolul evaluării multidisciplinare pentru o bună orientare școlară și profesională a elevilor cu deficiență mintală e) Terapii specifice în cazul deficienței mintale f) Posibilități de integrare în învățământul de masă

3. Deficiențele vizuale

- a) Etiologia și clasificarea deficiențelor de vedere
- b) Caracteristicile funcțiilor și proceselor psihice
- c) Compensarea și recuperarea. Orientarea școlară și integrarea profesională

4. Deficiențele de auz

- a) Cauzele și clasificarea deficiențelor de auz
- b) Analiză comparativă: copil auzitor / copil cu deficiență auditivă. Implicații psihopedagogice ale surdității
- c) Principii ale demutizării. Labiolectura. Limbajul mimico-gesticular. Integrarea școlară și profesională în cazul deficiențelor de auz

5. Deficiențele motorii

- a) Etiologie și manifestare
- b) Forme / clasificarea deficiențelor motorii
- c) Limitele și efectele protezării
- d) Integrarea școlară și profesională

6. Tulburările de limbaj

- a) Etiologie și clasificare
- b) Dislalia polimorfă: caracterizare, clasificare, etape în corectarea dislaliei
- c) Balbismul : caracterizare, clasificare, etape în corectarea balbismului
- d) Rinolalia : caracterizare, clasificare, etape în corectarea rinolaliei
- e) Afazia : caracterizare, clasificare, etape în corectarea afaziei
- f) Dizartria: caracterizare, clasificare, etape în corectarea dizartriei

7. Tulburările socio-afective și comportamentale

- a) Factori predispozanți ai tulburărilor de comportament
- b) Abordarea multidisciplinară a fenomenului delicvenței juvenile
- c) Rolul psihodiagnozei și consilierii psihopedagogice în prevenirea comportamentului delinvențial. Reeducarea delicvenților.

8. Deficiențele asociate

- a) Surdo-cecitatea
- b) Autismul
- c) Instabilitatea psihomotorie și emoțională; Sindromul ADHD
- d) Tulburările instrumentale; dislexia, disgrafia, discalculia
- e) Terapii specifice deficiențelor enumerate

Evaluare		
Forma de evaluare finală (E – examen, C – colocviu, VP – verificare pe parcurs)		E
Stabilirea notei finale (ponderi în procente)	- nota obținută la forma de evaluare finală	75 %
	- nota pentru activități aplicative atestate (proiecte, referate, lucrări practice)	25 %
	- nota la forme de evaluare continuă (teste, lucrări de control)	-
	- alte forme de evaluare	-

Bibliografie minimală

1. *** (1995). *Cerințe speciale în clasă. Pachet de resurse pentru instruirea profesorilor*. București: UNICEF.
2. *** (1999). *Dezvoltarea practicilor incluzive în școli. Ghid managerial*. București: MEN și UNICEF.
3. *** *Cartea albă RENINCO* (1999). UNICEF & RENINCO.
4. Aitken, S., Buultjens, M. (2007). *Procesul de predare – învățare la copiii cu surdocecitate*, București, Editura Semne
5. Anca, M. (2000), *Examinarea și evaluarea funcției auditive*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
6. Anca, M. (2000), *Intervenții psihopedagogice în antrenarea funcției auditive*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
7. Anca, M.D. (2007). *Logopedie*. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca.
8. Anca, M.D.; Hațegan, C. (2008). *Terapia limbajului-o abordare interdisciplinară*, Presa Universitară Clujeană.
9. Anca, M. (2003), *Logopedie*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
10. Anca, M. (2004), *Psihologia deficienților de auz*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
11. Boscaiu, E. (1973), *Prevenirea și corectarea tulburărilor de vorbire în grădinițele de copii*, E.D.P., București.

12. Boscaiu, E. (1983), *Bălbăiala, prevenire și tratament*, E.D.P., București .
13. Caraman L.; Caraman Al. (1983), *Metodologia procesului demutizării*, E.D.P., București.
14. Ecaterina Vrasmas (2004), *Introducere în educația cerințelor speciale*, Editura Credits, București
15. Gherguț, A. (2007), *Dicționar de Kinetoterapie*, Polirom; Iași
16. Gherguț, A. (2001), *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată*, Ed. Polirom, Iași
17. Gherguț, Alois (2009), *Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și obținerea gradelor didactice*, Editura Polirom
18. Gherguț, Alois (2009), *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație (ediția a II-a)*, Editura Polirom
19. Marcu V. (coord.) (2007), *Va, demecum de psihopedagogie specială*, Editura Universității din Oradea
20. Moldovan, I. (2006), *Corectarea tulburărilor limbajului oral*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
21. Mușu, I., Taflan A. (coord.) (1997), *Terapia educațională integrată*. Ed. Pro Humanitate, București
22. Neamțu, C., Gherguț, A. (2000). *Psihopedagogie specială*. Ed. Polirom, Iași
23. Păunescu, C. (1999). *Psihoterapia educațională a persoanelor cu disfuncții intelective*. Ed. All Educational, București
24. Popovici D.V. (2000), *Dezvoltarea comunicării la copiii cu deficiențe mintale*, Ed. Pro Humanitate, București
25. Popovici, D. V. (1999), *Elemente de psihopedagogia integrării*, Ed. Pro Humanitate, București
26. Popovici, D.V. (2007), *Orientări teoretice și practice în educația integrată* , Ed. Universității Aurel Vlaicu din Arad
27. Preda, V. (coord.) (1996). *Modele și strategii de aplicare a concepției integraționiste în educarea și recuperarea copiilor cu cerințe speciale*. Cluj-Napoca: Universitatea „Babeș-Bolyai”, Colecția Psihoped-Info, nr.1.
28. Preda, V., Cziker, R. (2004), *Explorarea tactil-kinestezică în perceperea obiectelor, a imaginilor tactile și în scrierea Braille*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
29. Preda, Vasile (coord.) (2000), *Orientări teoretico-praxiologice în educația specială*, Presa Universitară Clujeană
30. Radu, Gh., (2002), *Psihologia școlară pentru învățământul special*, Ed. Fundației Humanitas, București
31. Rozorea, Anca, (2003), *Deficiențele senzoriale din perspective psihopedagogice speciale*, Editura Pontos, Constanța
32. Rusu, C. (coord.) (1997), *Deficiență, incapacitate, handicap*, Ed. Pro Humanitate, București
33. Tinică S. (2004), *Repere în abordarea copilului dificil*, Editura Eikon
34. Ungureanu, D. (1998), *Copiii cu dificultăți de învățare*. Ed. Didactică și Pedagogică, București
35. Vasile Preda, (2007), *Elemente de psihopedagogie specială*, Ed. EIKON
36. Verza E., Păun E. (coord.) (1998), *Educația integrată a copiilor cu handicap*, UNICEF și RENINCO, București
37. Verza E.F. (2004), *Afectivitate și comunicare la copiii în dificultate*, Ed. Fundației Humanitas, București
38. Verza, E., (1977), *Dislalia și terapia ei*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
39. Verza, E., (1983), *Disgrafia și terapia ei*, Editura Didactică și Pedagogică, București
40. Verza, E., (2003), *Tratat de logopedie*, Editura Fundației Humanitas, București
41. Verza, E., (2003), *Tratat de logopedie*, vol. I, Editura Fundației Humanitas, București
42. Verza, E.F., (2002), *Introducere în psihopedagogia specială și asistența socială*, Ed. Fundației Humanitas, București
43. Verza, E.; Verza, F.E. (2011). *Tratat de psihopedagogie specială*, Editura Universității București
44. Vrasmas, E, Stanică, C. (1997), *Terapia tulburărilor de limbaj. Intervenții logopedice*, EDP, București,
45. Vrăsmaș, T. (2001), *Învățământul integrat și/sau inclusiv*, Ed. Aramis, București

Mijloace de învățământ și materiale didactice

Videoproiector, laptop, copiator, filme didactice, proiecte personalizate de intervenție, portofolii etc.

Data completării
seminar

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de

_____

_____

_____

Data avizării în Departament

Semnătura Directorului de Departament

_____

_____